

1177. feladat

100 Ω belső ellenállású műszerskáláján 100 osztásrész van. Egy osztásrész 10^{-2} mA. Hány ohmos söntöt, ill. előtétet készítsünk, ha 1 A-ig mérő árammérőre és 100 V-ig mérő feszültségmérőre van szükségünk?

Megoldás:

100 osztás van, és egy osztás $10^{-2} \rightarrow 10^{-3}$ A-ig tud mérni a műszer alapból.

Árammérőnél a söntöt mindig a műszerrel (és a belső ellenállással) párhuzamosan kötjük. Tudjuk, hogy párhuzamos kapcsolásnál az ágakban folyó áramok összege fog a főágban folyni, és hogy ilyenkor az ellenállások nagysága fordítottan arányos az áramerősség nagyságával.

Tehát:

$$\frac{R_s}{R_m} = \frac{10^{-3}}{1 - 10^{-3}}$$

Ha R_s és R_m a sönt és a műszer ellenállásai.

$$R_m = 100 \Omega \rightarrow R_s = 0,1001 \Omega$$

Mivel a műszer belső ellenállása 100 Ω és a rajta áthaladó maximum áramerősség 10^{-3} A lehet, a rajta eshető maximum feszültség:

$$U = R \cdot I_{max} = 0,1 \text{ V}$$

Ha a feszültségmérő méréshatárát szeretnénk növelni, akkor a söntöt vele sorosan kell kapcsolni. Soros kapcsolásnál az ellenálláson eső feszültség egyenesen arányos az ellenállások nagyságával, és az összes feszültség esés az egyes ellenállásokon eső feszültségek összege.

Tehát:

$$\begin{aligned} \frac{R_s}{R_m} &= \frac{100 - 0,1}{0,1} \\ \Leftrightarrow R_s &= 99900 \Omega \end{aligned}$$

(Imre Flóra)